

EY: Creditele ipotecare europene, estimate la cel mai scazut nivel din ultimii zece ani, din cauza costurilor ridicate pentru împrumuturi și a economiei slabite care determina scaderea cererii

Creditele ipotecare din zona euro ar urma sa înregistreze cea mai mica crestere din ultimul deceniu în 2023 și 2024, potrivit celei mai recente previziuni EY privind împrumuturile acordate de bancile europene, pe masura ce costurile ridicate ale împrumuturilor, creșterea economica slaba și scaderea încrederii pe piața imobiliara determina scaderea cererii. Se preconizeaza ca împrumuturile ipotecare vor crește cu doar 1,5% în 2023 și cu 2,4% în 2024, ceea ce reprezinta cea mai mica creștere din ultimul deceniu.

Se estimeaza ca economia zonei euro sa creasca cu doar 0,5% în 2023 și cu 0,6% în 2024, iar totalul împrumuturilor bancare sa înregistreze o creștere modesta, de 2,1% în 2023. ceea ce reprezinta o scadere raportat la maximul ultimilor 14 ani, de 5% de creștere de la an la an, înregistrat în 2022. Volumele împrumuturilor vor începe sa se redreseze încet, creșterea urmând sa ajunga la 2,3% în 2024, 3,2% în 2025 și 3,3% în 2026, cu condiția ca reducerile de dobânda ale Bancii Centrale Europene așteptate în 2024 sa se materializeze. Aceasta ar trebui sa aiba ca efect și reducerea costului împrumuturilor pentru gospodarii și companii și sa stimuleze cererea de credite.

Omar Ali, EY EMEA Financial Services Managing Partner, comenteaza: „Marile economii europene continua sa funcționeze într-un mediu extrem de dificil. Ratele dobânzilor sunt la cel mai ridicat nivel de la formarea zonei euro, tensiunile geopolitice au crescut și, în acest an, deși inflația și prețurile la energie sunt în scadere, acestea ramân ridicate. Piața imobiliara este cea mai afectata. Pentru gospodariile din întreaga Europa, costurile ridicate ale vieții și ale împrumuturilor înseamna ca mai puțini oameni își cumpara case, ceea ce înseamna ca împrumuturile ipotecare scad la cel mai mic nivel din ultimul deceniu.

Privind în viitor, bancile europene se confrunta cu un exercițiu de echilibru, pentru a menține bilanțuri solide, a reduce costurile și a continua sa sprijine clienții. Progresele pe care firmele le-au facut pentru a se digitaliza - în pofida unei sucesiuni de șocuri economice și a creșterii lente - le vor ajuta sa aiba succes pe termen mai lung, mai ales în contextul în care ne așteptam la o creștere economica mai puternica începând cu anul viitor”.

Creșterea creditarii ipotecare va încetini la cel mai scazut nivel din ultimul deceniu

Creditele ipotecare reprezinta aproape jumatate din totalul împrumuturilor din zona euro, iar încetinirea prognozata a creșterii creditelor ipotecare la 1,5% în 2023 și la 2,4% în 2024 reprezinta cea mai slaba creștere de la an la an în doi ani succesivi din ultimii zece ani și o încetinire puternica față de creșterea de 4,9% din 2022. Mișcarile reținute

din piața imobiliară (în special în Germania), costurile mai mari ale împrumuturilor și înasprirea continuă a criteriilor de creditare au ca efect atât reducerea cererii, cât și a disponibilității creditelor ipotecare.

Creșterea împrumuturilor pentru întreprinderi va continua să încetinească pe termen scurt

Creșterea creditării bancare pentru întreprinderile din zona euro va scădea de la vârful de 5,5%, atins în 2022 (cel mai ridicat din 2008 încoace), la 2,7% în acest an și la doar 2,2% în 2024, cu contracții pe piețele din Italia și Spania. Creșterea mai slabă din 2024 reflectă în mare măsură impactul costurilor mai mari ale împrumuturilor corporative asupra investițiilor întreprinderilor și a împrumuturilor asociate.

În pofida perspectivelor economice dificile și a incertitudinii persistente de pe piață, se preconizează ca împrumuturile acordate întreprinderilor se vor accelera începând cu 2025, când se estimează o creștere de 3,1 %, înainte de a ajunge la 3,5 % în 2026, pe măsura ce ratele dobânzilor scad și condițiile economice se îmbunătățesc, ajutate de inflația mai mică și de investițiile de fonduri din programul european Next Generation EU (NGEU).

Scaderea inflației va frâna creditul de consum

După doi ani de contracție a împrumuturilor negarantate (pe parcursul anilor 2020/21), creșterea de 2,7% înregistrată în 2022 pare să fi fost un punct culminant. În 2023, se preconizează o creștere moderată a creditului de consum, de 1,6%, urmată de 1,9% în 2024. Acest nivel este scăzut în comparație cu nivelurile anterioare pandemiei, în care creșterea a fost în medie de 5%, între 2015-19. Deși scăderea prognozată a inflației va sprijini cheltuielile discreționare ale consumatorilor, aceasta ar urma să influențeze și creșterea cheltuielilor în numerar și a finanțării asociate prin intermediul cardurilor de credit și al împrumuturilor personale.

Piața de muncă puternică din statele europene și o redresare constantă a încrederii consumatorilor ar trebui să susțină creșterea cererii pentru credite de consum, iar prognoza EY European Bank Lending Forecast estimează că creșterea creditării va ajunge la 3,2% în 2025 și la 2,9% în 2026.

Se așteaptă ca pierderile din credite să crească marginal

O economie slabă a zonei euro va determina probabil o creștere a creditelor neperformante (NPL) în toate formele de creditare bancară, dar EY European Bank Lending Forecast nu se așteaptă la o creștere semnificativă în următorii ani. E de așteptat ca orice creștere să rămână cu mult sub nivelurile din timpul și de după criza datoriilor din zona euro. Se preconizează că împrumuturile neperformante, ca pondere din totalul împrumuturilor în întreaga zonă euro, vor crește la 2% în 2023 și la 3,1% în 2024, de la 1,8% în 2022, pe măsura ce se acumulează efectul întârziat al creșterii ratelor dobânzilor. Pentru context, ratele creditelor neperformante au atins un nivel maxim de 8,4% în 2013.

Se preconizează că Spania și Italia vor înregistra cele mai mari rate ale creditelor neperformante în 2023, de 2,3% și, respectiv, 2,7%, parțial din cauza volumului ridicat de credite ipotecare cu rata variabilă de pe ambele piețe, care îi lasă pe debitorii mai expuși la costuri mai mari.

Reglementările și criteriile de creditare mai stricte de după criza financiară mondială ar trebui să însemne că debitorii de credite ipotecare sunt mai în măsură să facă față ratelor mai mari, în timp ce economiile acumulate de gospodării în timpul pandemiei și ratele scăzute ale șomajului în întreaga regiune ar trebui să ofere o plasă de siguranță împotriva creșterii costurilor îndatorării. În ceea ce privește întreprinderile, îmbunătățirea perspectivelor privind prețurile la energie și inflația, precum și dovezile recente de creștere a marjelor de profit ar trebui să acționeze pentru a limita creșterea ponderii creditelor neperformante pentru întreprinderi.

Nigel Moden, *EY EMEA Banking and Capital Markets Leader*, comentează: „Pe parcursul acestui an, pe măsura

ce ratele dobânzilor și tensiunile geopolitice au crescut, economia Europei - și bancile care o susțin - au fost testate până la noi limite. Cu toate acestea, provocările economice nu produc în sectorul bancar fisurile la care mulți s-ar fi așteptat în urma cu un deceniu și jumătate, ceea ce reflecta eforturile depuse de instituțiile financiare din regiune pentru a-și constitui rezerve de capital ridicate și pentru a-și consolida pozițiile financiare și, în cele din urmă, pentru a absorbi presiunea economică.

În timp ce creșterea creditării bancare va încetini pe termen scurt, imaginea este pe mai departe una de redresare. S-ar putea să fie lentă, dar, în absența unor noi provocări majore și neprevăzute, ne așteptăm la o îmbunătățire constantă a economiei și a volumului de creditare. În pofida creșterii prognozate a pierderilor din credite, se așteaptă ca nivelurile de depreciere să rămână mult sub cele înregistrate după criza financiară, iar creșterea cererii noi de credite începând de anul viitor ar trebui să contribuie la contracararea unei părți a impactului".

Germania - singura mare economie din zona euro care se va contracta în acest an

Economia germană este singura dintre economiile majore din zona euro care se preconizează ca se va contracta în acest an, în mare parte din cauza ratelor dobânzilor mai mari, a perturbarilor cu care se confruntă piețele sale de export și a efectului prețurilor ridicate prelungite ale energiei asupra bazei industriale. În ansamblu, se preconizează ca PIB-ul german să se contracte cu 0,2% în 2023, urmând să crească cu 0,1% în 2023 și cu 1,8% în 2025.

Se estimează că perspectivele de creștere a împrumuturilor bancare în Germania în acest an vor fi slabe, deși se preconizează că vor depăși o serie de alte piețe din zona euro. Se preconizează o încetinire a ritmului de creștere a creditării bancare globale, de la 6,9% în 2022, la 3,8% în 2023. Se preconizează că împrumuturile ipotecare vor crește cu 1,6% în 2023 - cea mai slabă creștere din 2009 încoace - după o creștere de 5,3% în 2022.

Creditele de consum sunt prognozate să înregistreze o creștere de 0,4% în 2023, înainte să accelereze la 1,8% în 2024. În ceea ce privește creditarea corporativă, se preconizează că stocul de credite pentru întreprinderi va încetini, la o creștere de 5,8% - de la 8,9% în 2022 - înainte de a încetini și mai mult, până la 2,4% în 2024, pe măsura că efectul cererii slabe din strainatate pentru produse manufacturate, politica monetară restrictivă și incertitudinea ridicată se resimte asupra investițiilor întreprinderilor.

Franța - demonstrează o rezistență mai mare decât colegii din zona euro

Economia franceză a dat dovadă recent de o rezistență mai mare decât cea a zonei euro în general. Creșterea PIB-ului francez a încetinit la 0,1% în trimestrul al treilea, de la 0,6% în trimestrul al doilea 2023, deși acest lucru a mascat o performanță robustă din partea cererii interne. În general, prognoza EY European Bank Lending Forecast prevede o creștere anuală a PIB-ului de 0,9% în acest an, urmata de 0,6% în 2024 și de 2% în 2025.

Se preconizează că totalul împrumuturilor bancare va crește cu 3,7% în 2023, în scădere de la 6,1% în 2022, iar apoi va încetini ușor la 3,5% în 2024. Creditele de consum ar urma să crească cu 2,4% în 2023, în scădere de la 3,5% în 2022, iar creșterea creditelor pentru întreprinderi ar urma să încetinească pe parcursul anului 2023 la 5%, de la 7,3% în 2022, apoi la 3,3% în 2024.

Spania - creditarea ipotecară a scăzut puternic în 2023

După un început relativ puternic în 2023, se preconizează că PIB-ul spaniol va crește cu 2,4% în 2023. Acest lucru se datorează, în principal, economiei spaniole axate pe servicii, dependenței mai reduse față de unele dintre industriile energointensive decât în cazul unor țări similare și redresării în curs a sectorului turismului.

Cu toate acestea, în ceea ce privește totalul împrumuturilor bancare, previziunile economice EY pentru

împrumuturile bancare europene prevad o contracție de 2,1% în 2023, reflectând scaderea de la sfârșitul anului 2022 și începutul anului 2023. Dintre categoriile de împrumuturi, se preconizeaza ca doar creditele de consum vor raporta o creștere. EY European Bank Lending Forecast preconizeaza o creștere a creditului de consum de 0,4% în 2023.

Se estimeaza ca împrumuturile pentru întreprinderi se vor contracta cu -3,4% în acest an, înainte de a stagna în 2024. În ceea ce privește creditele ipotecare, se așteptata o contracție de -1,5% în acest an, în mare parte din cauza structurii creditelor ipotecare spaniole. Majoritatea creditelor imobiliare spaniole sunt contracte cu rata variabila, ceea ce înseamna ca piața imobiliară este expusa mai devreme la creșterea ratelor dobânzilor decât multe alte țări din zona euro.

În afara de împrumuturile pentru întreprinderi, se estimeaza o revenire la creștere pentru toate formele de creditare, începând de anul viitor, iar totalul împrumuturilor bancare ar urma sa creasca cu 0,6% în 2024 și cu 1,6% în 2025.

Italia - creștere lentă în 2023

Italia a evitat la limita o recesiune tehnica în T3 2023, deoarece PIB-ul a stagnat dupa o contracție de 0,4% în T2 2023. Creșterea PIB-ului este prognozata la 0,7% în acest an și la 0,6% în 2024. Cu toate acestea, pe masura ce se îmbunătățește dinamica, se preconizeaza o creștere mai buna (1,2% în 2025).

În ceea ce privește creditarea bancară globală, prognoza prevede o contracție de -1,9% în 2023. Se preconizeaza ca împrumuturile ipotecare vor crește cu 1,1% în acest an, în scadere de la 4,2% în 2022. Creditele de consum sunt prognozate sa creasca cu 4,5% în acest an, în timp ce împrumuturile pentru întreprinderi sunt estimate sa se contracte cu -5,1%, înainte de a reveni la o creștere de 1,4% în 2024. La fel ca în cazul altor economii importante din zona euro, se preconizeaza ca toate formele de creditare vor înregistra o creștere în 2024 (de 1,1%), urmând ca în 2025 creșterea sa revina la 2,5%.